

Vatən

Ey mädər-i elemzədə ey yör-ı ösina
Pâyəna irdi artık hicrən zomənları
Aç sīnə-i vızāliñi evlād-ı zōriñā
Sik talb şəkriñ üstünə mehcūr olanları
Bizə'n o eski yosları sil bəylə talmasın
Məsiyə bətkmə güzəlləriñ olama dalmasın
Biz rühümüzə qədəği bir ön uyutmadıq
Bədbəxt idik eşr idik ama unutmadıq
Tat leyli-i zülfün üstünə necm ü hiləliñi
Göstər cihənə həsmək-i bün-i cəlāliñi
Bak nağmələrlə yülkəliyor tatlı bir şadō
Bak zəməzəmān-ı nūr idiyor simli ibtidō
Ey mädər-i elemzədə ey talb-i mihr ü mōh
Kaldırır ser melāliñi bak bəsləyor şobōh

Hamdulloh Şubhi

وطن

ای مادر المزدہ ای یار اشدینا
پایانہ ایردی ارتیق او حیران زمانلری
ایج سینور وصاللی اولاد زارکی
صیق قلب عشقک اویستنه مہجول اولانلری
پیتسین او اسکی یاشلری سیل بویله قالماست
ماضییه باقمه کزہللرک الامہ دالماسین
بیز دویمزدہ یادلی بر آت اویوتماق
بدبخت ایڈک اشیر ایڈک اما اونوتماق
طاق لیل زلفک اویستنه نغم و بلاللی
باق نغمه لرک یوکسک لیور طاقلی بر صدا
باق زمناست نور اییدیور شیمدی ابتدا
ای مادر المزدہ ای قلب مہر و ماہ
قالدییر سدر دلاللی باق باسلا یور صباح

Bir Günüñ Şoñunda Arzı

Yorgun gözüñüñ baltalarında
Güller gibi fecr oldu nümâyân
Güller gibi... şonsuz iri güller
Güller ki kımızdan daha nalân
Gün doğdu yavaş artkalarında
Altın kulelerden yine kuşlar
Tekrârını 'ömrüñ' ider ilân
Kuşlar midir anlar ki her akşam
'öbmlerimizden sefer eyler
Akşam yine akşam yine akşam
Bir şırma kemerdür şuyı batşam
Akşam yine akşam yine akşam
Göllerde bu dem bir kamp olbam.

برگونك موكنده ارزو
يورغون گوزمك بلقلارنده

فعلات - Fa'ilet

فلاكت	felaket
فلك	flk
فالک	fölik
مفلوک	meplük
غرافت	garāfet
غرق	erf
غریق	gāriq
مغرق	maqrūq
صادقت	şadāket
صدق	şdk
صادق	şadik
مصدق	moşdüq

سلامت	selamet
سلام	slm
سالم	sālim
معلوم	meşlūm
بھالت	rehālet
بھل	çhl
بھل	cöhil
مجهول	meçhül
کتابت	kizābet
کتب	kṭb
کاتب	kātib
مکتوب	metküb

فعلات - Fi'ilet

Tarih: ②

Konu:

نظابت	ciñābet	روایت	ciñāyet
نظاب	ciñ	روی	ciñ
نظیب	ciñib	روای	ciñi
مظوب	ciñūb	مری	ciñi
بنابت	ciñābet		
بنی	ciñ		
بانی	ciñi		
مجنی	ciñi		

* بو کویه دك ایرعت کین دیریندم
یفته کیندم اکین بیچتم کیندم

* سنه سسلیک بیات ایپن دوکوشمه قوشد و دور

* قادینلانی یوانلقا ار طوندق
سنک سوکینه وطن ایچیندر

* عرضدن باشقا هرشییگی ورن سن
سن شوکزه وکلده اوندی کینسای

* بو کویه دك ایرعت کین دیریندم
یفته کیندم اکین بیچتم کیندم

* سنه سسلیک بیات ایپن دوکوشمه قوشد و دور

* قادینلانی یوانلقا ار طوندق
سنک سوکینه وطن ایچیندر

* عرضدن باشقا هرشییگی ورن سن
سن شوکزه وکلده اوندی کینسای

17) فَعْلَان - Fi'ālān

- عرفان - irfān

عرف - 'arf

عارف - 'arif

مَعْرِف - ma'rif

- هِجْرَان - higrān

هجر - hcr

هاجر - hācīr

مُهْجِر - mehcūr

- فَقْدَان - fīkdān

فقد - fkd

فاقد - fōkīd

مُفْقِد - mefkūd

- عَصِيَان - 'isīyān

عصى - 'aṣy

عاصي - 'āṣī

مَعْصِي - me'asī

- نَسِيَان - nisīyān

نسى - nasy

- سُكْرَان - sukṛān

شكر - skr

شاكر - šakīr

مُشْكِر - meškūr

- بُنْيَان - būnyān

بنى - bny

باني - bānī

مَبْنِي - mebnī

- عَرِيَان - 'uryān

عرى - 'ry

عاري - 'ārī

مُعْرِي - mo'arī

18) فَعْلَان - Fa'alān

- عَرِيِيَان - cereyān

برى - cry

بارى - cōrrī

مُعْرِي - mecrī

- نَاسِي - nāsī

منسى - menasī

19) فَعْلَان - Fa'alān

- غُفْرَان - gufrān

غفر - gfr

غافر - gāfir

مَغْفِر - megfūr

- كُفْرَان - kufrān

كفر - kfr

كافر - kāfir

مَكْفُور - mekfūr

- قُرْبَان - qurbān

قرب - krb

قارب - kōrib

مَقْرُوب - maqrūb

Şîr Hakkında Başî Mülâhazalar

"Şîr" bu kitabında duyacağı Bir Günüñ yanında Arzû isimli manzûme ilk intizar ettiği zaman ma'nâsı başîlarının lüzûmü dan fazla muğlak telâkki idilmiş o münâzebe içinde "mo'no" ve "vüüh" hakkında hayli şeyler söylenmiş yazılmıştı. Dakikada bunların hiç birini hatırlamıyoruz. Nasıl hatırlayabiliriz ki söylenen ve yazılanların bir kısmı sezm ü tahkîr bir kısmı da yemîr gazete hezeliyâtı nevîinden şeylerdi. Düşünüp ayrılığından dolayı hakâret öteden beri bizde tuluhanan aşınmış bir silâhdır ki şerefsiz bir mirâz hâlinde aynı cinsden kalem sahipleri arasında başından başına intikâl eder. Onun için hıtabî edebî nesil bu fâre münâkasaları tanınamıyor, olmakla iftihar idemez. İste 'ilm ü edeb sahalarında nekre ü moşhara gâh 'âlim gâh münekkid gâh şan'atkar kılığında merkebinî serbestce koadırbildiginden, biri fikr alıverisinde artık insânî âdâbı ri'âyet idildiğini görmeyi ümitsiz etmek acıutca bir şafvet olur.

Ahmed Hâşim